

**EVALUARE NAȚIONALĂ
LA FINALUL CLASEI a IV-a
2014**

Model 2

Limba română

**pentru elevii de la școlile și secțiile
cu predare în limba slovacă**

Județul/sectorul

Localitatea

Școala

Numele și prenumele elevului

.....

Clasa a IV-a

Băiat Fată

Citește cu atenție textul de mai jos!

Barza albă

Barza albă sau cocostârcul este singura pasăre de talie mare, care s-a apropiat de om și își construiește cuibul în vecinătatea noastră. Multe credințe populare se leagă de această pasăre: aduce primăvara, aduce noroc casei unde își face cuibul și o ferește de foc și fulger, poate prevesti belșugul, norocul, starea sănătății etc.

Nu poate fi confundată cu nici o altă pasăre: are picioare lungi și un cioc roșu, penele corpului sunt albe, iar remigile negre. În general masculul este mai mare decât femela. Puii au la început ciocul și picioarele negre. Barza albă poate fi recunoscută ușor și în zbor: are gâtul și picioarele întinse.

Locuiește pe trei continente

Aria de răspândire a berzei albe cuprinde Europa, Africa și Asia. La noi, berzele albe preferă în general câmpiile joase și zonele umede de-a lungul marilor râuri. Evită zonele împădurite întinse.

Cuibul

Acesta este amplasat pe un loc însorit și înalt cu o vedere bună asupra zonelor de hrănire. Este construit din crengi, rădăcini, pământ și este căptușit cu paie, fân, iarbă, bălegar, uneori și cu hârtie și cârpe. Un cuib nou poate fi construit de perechea de berze în jur de 8 zile. De obicei, perechea folosește mai mulți ani la rând același cuib.

Unele cuiburi pot atinge o vechime de câteva decenii. Astfel, cel mai vechi cuib cunoscut din România se găsește în localitatea Gurghiu din județul Mureș. Acesta a fost construit în anul 1934 și a fost ocupat de berze și în anul 2004. În trecut cuiburile erau construite numai pe clădiri și copaci. Odată cu diminuarea locurilor tradiționale de cuibărit (acoperișurile de paie sau stuf, coșurile cu gaură laterală) stâlpii rețelelor electrice din localități au devenit pentru berze suporturile cele mai agreate pentru amplasarea cuiburilor. Totuși, în unele regiuni ale țării se găsesc și acum destul de frecvent cuiburi construite pe clădiri. În județele Brașov și Sibiu, de exemplu, sunt încă multe cuiburi construite pe hornuri. Cuibăritul pe copaci este mai răspândit în Muntenia și Oltenia.

Viața de familie

Berzele se întorc la locurile lor de cuibărit pe la sfârșitul lui martie, începutul lui aprilie. De obicei, masculul sosește primul, care ocupă imediat cuibul și începe activitatea de renovare

a cuibului. În această perioadă au loc frecvent lupte, deoarece și alți masculi încearcă să ocupe cuibul.

Prima femelă care sosește la cuib este în general acceptată și are loc imediat împerecherea. Aceeași pereche poate cuibări împreună mai mult decât un sezon, partenerii fiind atrași probabil mai mult de același cuib, decât unul de celălalt.

Femela depune 2-7 (în general 3-4) ouă albe. Masculul și femela clocesc alternativ, iar schimbul părinților la cuib este precedat întotdeauna de o ceremonie însoțită de clămpănit. La noi, puii ies din ouă la începutul verii, în iunie, după aproximativ 32 de zile de clocit. Puii la început au numai 65-80 de grame, sunt acoperiți cu un puf alb și, deși nici nu pot încă să se ridice în picioare, pot deja să clămpănească.

Numărul mediu al puilor este în general trei. Puii în primele 2-3 săptămâni sunt protejați și supravegheați de unul dintre adulți, care va rămâne permanent lângă ei. La vârsta de trei săptămâni puii stau deja în picioare. La vârsta de șapte săptămâni ating mărimea părinților, iar pe la mijlocul - sfârșitul lunii lui iulie părăsesc cuibul. La început fac exerciții de zbor în cuib care constau din sărituri și bătăi de aripi, întărindu-și astfel mușchii. Mai târziu, reușesc să facă mici incursiuni în zbor în imediata apropiere a cuibului. La vârsta de trei luni nu mai depind de părinți și pot să se hrănească singuri. Încep să se asocieze cu alți pui zburători de la alte cuiburi.

Nu se hrănesc numai cu broaște

Barza albă se hrănește exclusiv cu animale. Hrana este foarte variată și cuprinde insecte (lăcuste, greieri), larve, râme, amfibieni, mamifere mici (șoareci de câmp), șerpi și șopârle etc.

Necesarul zilnic de hrană a unei berze adulte se ridică la 500 g (un echivalent, spre exemplu, a 16 șoareci). În perioada lor de maximă creștere, puii au nevoie de o cantitate și mai mare de hrană (1200 g). Acest lucru înseamnă că o pereche de berze cu patru pui adună într-o singură zi $\approx 5,8$ kg de hrană!

Hrana puilor mici constă din râme, insecte mai mari (lăcuste, cosași, gândaci). Când ating vârsta de trei săptămâni pot fi deja hrăniți și cu animale mai mari: mamifere (șoareci, cârțițe), broaște, șopârle, șerpi.

În zilele foarte calde, părinții aduc și apă la cuib, vărsând-o de sus în ciocurile deschise ale puilor sub formă de stropi.

(Sursa: Text adaptat: Barza albă din România - <http://www.ciconia.ro/Biology.html>)

Rezolvă cerințele următoare!

1.

Răspunde la întrebare!

Pe care continente trăiește barza albă?

Nu se completează de către elev.

COD

1.

2.

Încercuiește litera cu varianta corectă! Conform cu textul.

Oamenii cred că acolo unde își face cuibul barza ...

- A. se îmbolnăvesc.
- B. vor fi mai buni.
- C. aduce noroc.
- D. vor fi mai săraci.

Nu se completează de către elev.

COD

2.

3.

Încercuiește litera cu varianta corectă!

Berzele preferă ...

- A. dealuri.
- B. munți.
- C. câmpii.
- D. păduri.

Nu se completează de către elev.

COD

3.

4.

Răspunde la întrebare!

Din ce este construit cuibul berzei?

Nu se completează de către elev.

COD

4.

5.

Încercuiește litera cu varianta corectă!

Cel mai vechi cuib de berze din România se află în județul ...

- A. Bihor.
- B. Arad.
- C. Timiș.
- D. Mureș.

Nu se completează de către elev.

COD

5.

6.

Marchează cu X varianta corectă!

Berzele se întorc la locurile de cuibărit ...

<i>A</i>	<i>la începutul verii.</i>	
<i>B</i>	<i>în luna mai.</i>	
<i>C</i>	<i>la începutul primăverii.</i>	
<i>D</i>	<i>la sfârșitul primăverii.</i>	

Nu se completează de către elev.

COD

6.

7.

Încercuiește litera cu varianta corectă!

Masculul care sosește primul ...

- A. strică cuibul.
- B. repară cuibul vechi.
- C. construiește un cuib nou.
- D. nu face nimic.

Nu se completează de către elev.

COD

7.

8.

Încercuiește litera cu varianta corectă!

Ouăle depuse de femelă sunt clocite de ...

- A. femelă.
- B. clocesc amândoi alternativ.
- C. masculul.
- D. nu știu.

Nu se completează de către elev.

COD

8.

9.

Care dintre variantele prezentate este corectă? Încercuiește litera!

Puii la început au ...

- A. 100-120 g.
- B. 80-100 g.
- C. 65-80 g.
- D. 50-60 g.

Nu se completează de către elev.

COD

9.

10.

Completează tabelul cu varianta corectă conform cu textul!

	INFORMAȚIA	PERIOADA
<i>A</i>	<i>Puii ies din ouă</i>	
<i>B</i>	<i>Puii stau deja în picioare</i>	
<i>C</i>	<i>Ating mărimea părinților</i>	
<i>D</i>	<i>Părăsesc cuibul</i>	

Nu se completează de către elev.

COD

10.

11.

Continuă propoziția cu varianta din text.

 Hrana puilor este foarte variată și cuprinde ...

Nu se completează de către elev.

COD

11.

12.

Încercuiește varianta corectă!

 Ce fel de informații ai aflat din text?

- A. despre dușmanii berzelor.
- B. despre prietenii berzelor.
- C. despre viața berzelor.
- D. despre barza neagră.

Nu se completează de către elev.

COD

12.

13.

Încercuiește litera cu varianta corectă!

 Necesarul zilnic de hrană al unei berze este de ...

- A. 2 kg de hrană.
- B. 10 kg de hrană.
- C. 5,8 kg de hrană.
- D. 1 kg de hrană.

Nu se completează de către elev.

COD

13.

14.

Încercuiește litera cu varianta corectă!

Puii în perioada de creștere au nevoie de o cantitate mai mare de hrană.

O pereche de berze cu patru pui adună într-o singură zi...

- A. Pufuleț își amintește de momentele triste din viața lui.
- B. Pufuleț și Negrilă trăiesc fericiți în casa fraților.
- C. Pufuleț are cușca lui.
- D. Negrilă îi face câte o vizită.

Nu se completează de către elev.

COD

14.

15.

Scrie cel puțin două motive pentru care oamenii trebuie să ocrotească berzele.

Scrie motivele în rândurile de mai jos.

1. _____

2. _____

3. _____

Nu se completează de către elev.

COD

15.

FELICITĂRI, AI AJUNS LA SFÂRȘITUL TESTULUI!

MULȚUMIM PENTRU PARTICIPARE!